

Jornærmelse mod de militære Dommere. Naar en Mand er edsvoren Dommer og samtidig er en Riksdagmedlem, ikke fordi han ikke kender til Loven, men fordi han ikke tør følge sin Overbevisning, betegner man de militære Dommere som Menedere. Det tror jeg ikke vilde være ganske parlamentarisk korrekt, men det er i Virkeligheden akkurat det samme, som den ærede Forespørgger gør, naar han taler om, at de militære Dommere ere saa afhængige, at de i Virkeligheden maa betegnes som Riksdagsmedlemmer. Naar den ærede første Forespørgger henstillede, at det vilde være rigtigt ikke at ned sætte en Ret for hver enkelt Sag, men lade den sidde i længere Tid, lade Dommerne fungere indtil $\frac{1}{2}$ Aar, møde vi atter der en Vanskelighed. Vor Værnepligt er nemlig desværre efterhaanden bleven gjort saa kort, at man maatte have en Forandring af Hærloven for at gennemføre denne Forandring i Retsplejen, idet en stor Del af vore værnepligtige ikke ere $\frac{1}{2}$ Aar inde og derfor ikke godt kunne være Dommere $\frac{1}{2}$ Aar. Vi maa vist i det hele vogte os for at komme ind paa alt for mange Vidtløftigheder ved den ny Retspleje, idet hele den militære Uddannelse vilde lide væsentlig Skade derved. Der skal ogsaa passes andet end netop det at sidde i Retten, vi skulde gerne have Tid til at uddanne Soldaterne, og Befalingsmændenes Antal er jo ikke saa stort, og Uddannelsesiden ikke saa lang for de menige, at der er saa overdrevent meget at afse. Det maatte derfor være ønskeligt, at den ny militære Retspleje, samtidig med, at den blev retfærdig, tillige kunde være nogenlunde summarisk og kortfattet. Naar det blev bemærket, at det var Jurisdiktionschefen, der befalede Dommerne i hver enkelt Sag, forholdt det sig som Regel ikke ganske saaledes. Det er ganske vist Tilfældet ved Rytteriet, Trainadeflingen og ved Livgarden, men jeg tror ikke ved andre Afdelinger. Ved Artilleriet og som Helhed ved Fodfolket er det ikke Tilfældet; der befales Dommerne nemlig ikke ved Navn af Jurisdiktionschefen, der befales saa og saa mange Dommere af hver Afdeling, og saa befaler Afdelingschefen, som ikke er Jurisdiktionschef, Dommerne ved Navn. Sa til Dels gaar det endda videre, saa at Afdelingschefen ikke en Gang befaler Dommerne ved Navn, for saa vidt de henhøre til Underklasserne, men henviser det til Underafdelingerne, saa at det først bliver Underafdelingen, der befaler Dommerne ved Navn. Den ærede første Forespørgger fandt, at det var saa overordentlig latterligt, at en Domstol kunde dømme anderledes efter at have faaet en Sag til fornyet Behandling, men dette

kan jeg fra et jævnt Vægmandsstandpunkt ikke indse. Hvis en Domstol lader sig intimidere til at fravige sin Overbevisning, fordi den faar en Sag tilbage fra den højere Myndighed, er det naturligvis noget meget forfæstelig, endog saa forbrudt, thi Dommerne ere bundne ved deres Ed, men hvis de virkelig, fordi de blive bedre oplyste, forandre deres Mening og derefter Dommen, er det i og for sig ikke saa forstrækkeligt; det er noget, vi vistnok ogsaa paa andre Omraader kunne have godt af at lære, at vi gøre Ret i, naar vi blive bedre oplyste, at forandre vor Mening. Jeg tror ogsaa, at det er noget, der ikke er saa særdeles usædvanligt eller nhørt, at en lavere Ret saaledes kan komme til at dømme om igen. Saa vidt mig bekendt, har man i Udlandet netop højere Retter, Kassationsretter, hvis eneste Forretning det er at henvisse Domme, som findes at være bekræftede med Fejl, til fornyet Behandling ved den underordnede Ret, og denne affiger saa, meget hyppig i alt Fald, paa det af den højere Ret givne Grundlag en anden Dom, uagtet der slet ikke er fremkommet nogen som helst ny Oplysning. Selv i vor Retspleje — jeg tør dog ikke svare derfor, men det foresvæver mig — ser man af og til en Sag henvist til fornyet Behandling, af den ene eller den anden Grund sendt tilbage af Højesteret, idet den første Dom bliver kasseret, uden at Højesteret benytter sin Myndighed som Appellinstans til selv at fælde en ny Dom.

Hvad nu selve Dagsordenen angaar, skal jeg ikke nægte, at jeg for mit Bedkommende er i temmelig stor Tvivl om, hvad jeg egentlig skal gøre ved min Stemmegivning. Det ærede Medlem for Præstø Amtets 6te Valgkreds (Bojsen) var lidt inde paa noget lignende. Han hører til de mest begyndte Rationer, idet han havde været saa heldig at kunne gøre sig bekendt med dette omfangsrige Værk allerede fra Mødets Begyndelse. Vi andre, som kun have faaet den læst op to Gange, ere virkelig lidt ilde stædte. Jeg kunde fristes til at henstille til den ærede Formand, om det ikke vilde være rigtigt at slutte Mødet — Klokken er jo temmelig mange — og foranledige Værket udgivet og trykt, saaledes at der gives os Tid til nærmere at overveje, hvad der skal gøres ved det. Det er ikke saa ganske let, naar man faar en meget lang Resolution oplæst, som omfatter, jeg ved ikke hvor mange Punkter, jeg tror henved 10, lige straks at tage Stilling til dem alle sammen. Der var et æret Medlem, jeg tror, det var det ærede Medlem for Ribe Amtets 3dje Valgkreds (Bust), som varmt anbefalede Resolutionen, det vil sige